

- **Εκλεκτισμός & Μοντερνίστικες Τάσεις**

(Η άρνηση των Ιστορικών ρυθμών)

Ο **Ιστορισμός** ένα ρεύμα που αναπτύσσεται κατά το 19ο αι και χαρακτηρίζεται από υιοθέτηση και επαναδιαπραγμάτευση γνώριμων τεχνοτροπιών (στυλ) του παρελθόντος όπως την κλασσική, τη γοτθική, την αναγεννησιακή αρχιτεκτονική κ.α. Μέσα σε αυτά τα πλαίσια κινείται και η εμφάνιση της νεοκλασικής αρχιτεκτονικής στην Ελλάδα.

Ο **Εκλεκτισμός** εμφανίστηκε στο β' μισό του 19ου αι. σαν μια προσπάθεια ανανέωσης του μορφολογικού λεξιλογίου με ανάμειξη διακοσμητικών στοιχείων από διάφορα στυλ

Μορφολογία – Ρυθμολογία, Θεωρία των Αρχιτεκτονικών Μορφών & Ρυθμών

Εκλεκτισμός (Eclecticism)

Επί της ουσίας εκφράζει μια διακοσμητική αντιμετώπιση της αρχιτεκτονικής μορφολογίας αποδεσμευμένη από τις αυστηρές αρχές οργάνωσης που χαρακτήριζαν τους ιστορικούς ρυθμούς.

Κινείται σε ένα πνεύμα ανανέωσης με τη σύνθεση μορφών και στοιχείων από διαφορετικούς ιστορικούς ρυθμούς.

Μορφολογία – Ρυθμολογία, Θεωρία των Αρχιτεκτονικών Μορφών & Ρυθμών

Στην Ελλάδα εμφανίζεται λίγο ετεροχρονισμένα περί το 1900. Βέβαια στη Θεσσαλονίκη και γενικότερα στη Βόρειο Ελλάδα είχαν ήδη αρχίσει να εμφανίζονται από τα μέσα του 19ου αι. δείγματα απελευθερωμένης αισθητικής αντίληψης και αισθητικού πλουραλισμού που φανερώνουν τον πολυπολιτισμικό χαρακτήρα της περιοχής.

Αυτή η διάθεση ανανέωσης εκφράζεται κυρίως από το ύφος της **Beaux – Arts**. Την εποχή αυτή η παρισινή σχολή έχει υιοθετήσει τον εκλεκτισμό και τον διαδίδει με την τεράστια επιρροή που ασκεί παγκοσμίως.

Μορφολογία – Ρυθμολογία, Θεωρία των Αρχιτεκτονικών Μορφών & Ρυθμών

Τα χαρακτηριστικά της Αρχιτεκτονικής των BEAUX – ARTS

-Συμμετρία

-Μνημειακό – επιβλητικό ύφος

-Σύνθεση Ιστορικών τεχνοτροπιών

-Ποιότητα στο σχεδιασμό και στην εκτέλεση των αρχιτεκτονικών λεπτομερειών

-Πλούσιος διάκοσμος έντονα γλυπτικός

-Πολυχρωμία

Τα πρότυπα και οι ιστορικές τεχνοτροπίες που επεξεργάζεται στρέφονται κυρίως στη Ρωμαϊκή Αρχιτεκτονική, την Ιταλική Αναγέννηση και το Μπαρόκ

Μορφολογία – Ρυθμολογία, Θεωρία των Αρχιτεκτονικών Μορφών & Ρυθμών

Όπερα Παρισίων, Κ. Garnier, 1861-74

Μορφολογία – Ρυθμολογία, Θεωρία των Αρχιτεκτονικών Μορφών & Ρυθμών

Gare d' Orsay, Victor Laloux, 1900

Petit Palais, Charles Girault 1900

Grand Palais, 1900

- Πρώιμος μοντερνισμός (Art – Nouveau)

Από το 1890 και μετά αρχίζουν να εμφανίζονται τάσεις και ρεύματα στην Ευρώπη που αμφισβητούν τις παρωχημένες ιστορικές μορφές και τον εκλεκτικισμό.

Είναι ένα σύντομο σε διάρκεια καλλιτεχνικό κίνημα που βοήθησε στη μετάβαση προς το μοντέρνο

Το όνομα του «Νέα Τέχνη» (Art Nouveau, Jugendstil, Liberty Style) δείχνει την πρόθεσή του να αντιτεθεί στη βαρεία ατμόσφαιρα του εκλεκτικισμού.

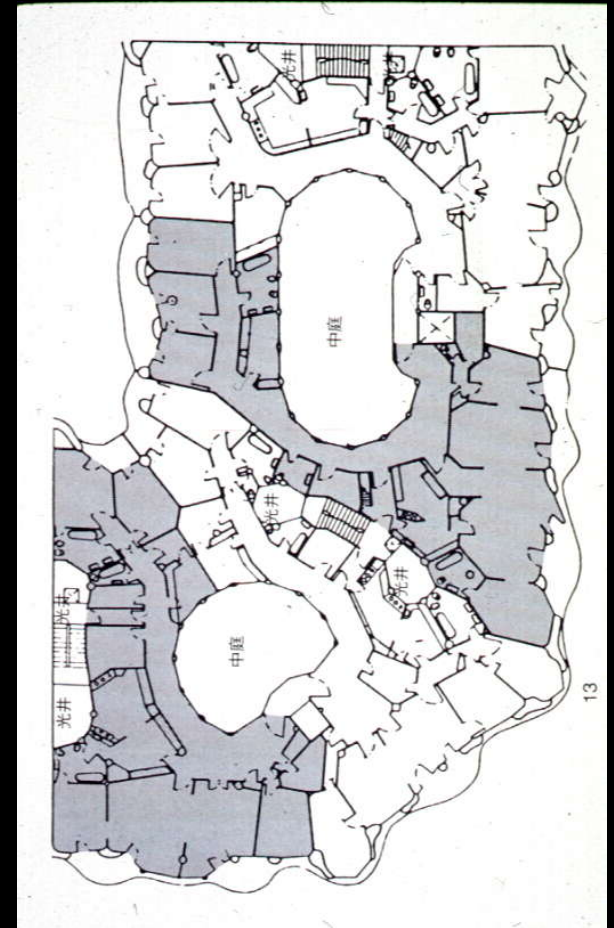
- Πρώιμος μοντερνισμός (Art – Nouveau)

Τα χαρακτηριστικά:

- Δομικός ορθολογισμός και ειλικρίνεια στην κατασκευή
- Απόρνηση του διακόσμου των Ιστορικών ρυθμών
- Μίμηση φυτικών, ζωικών και γεωμετρικών μοτίβων
- Έμφαση στην καμπύλη, την έλλειψη και τις ελεύθερες ασύμμετρες γραμμές που δηλώνουν ανησυχία και αναζήτηση (οργανικές μορφές)

Μορφολογία – Ρυθμολογία, Θεωρία των Αρχιτεκτονικών Μορφών & Ρυθμών

- Πρώιμος μοντερνισμός (A.Gaudi)

Casa Mila, A. Gaudi, 1905,
Βαρκελώνη

Μορφολογία – Ρυθμολογία, Θεωρία των Αρχιτεκτονικών Μορφών & Ρυθμών

- Πρώιμος μοντερνισμός (V.Horta)

Hotel Tassel, V. Horta,
1893, Βρυξέλλες

Μορφολογία – Ρυθμολογία, Θεωρία των Αρχιτεκτονικών Μορφών & Ρυθμών

- Πρώιμος μοντερνισμός (H. Guimard)

Hector Guimard, περ. 1900,
Παρίσι

Μορφολογία – Ρυθμολογία, Θεωρία των Αρχιτεκτονικών Μορφών & Ρυθμών

- Πρώιμος μοντερνισμός (Σχολή Βιέννης)

Wagner, Σ. Σταθμός, 1901

Olbrich, κτίριο Secession, 1898

Γεωμετρικά κ φυτικά μοτίβα

Μορφολογία – Ρυθμολογία, Θεωρία των Αρχιτεκτονικών Μορφών & Ρυθμών

- Οι διατυπώσεις αυτού του πρώιμου μοντερνισμού (Art Nouveau) στην Ελλάδα είναι λίγες και αποσπασματικές. Σπάνια είναι τα παραδείγματα που αναπτύσσεται αυτό το στυλ αυτούσιο στη μορφολόγηση ενός κτιρίου.

Εκτροπή από την αυστηρή συμμετρία

Θεσσαλονίκη, Οικία Καπατζή, αρχές 20ου αι.

Θεσσαλονίκη, Casa Bianca ,1912

Μορφολογία – Ρυθμολογία, Θεωρία των Αρχιτεκτονικών Μορφών & Ρυθμών

Ο εκλεκτισμός στην Ελλάδα δεν θα φτάσει τον πλούτο του διακόσμου και την ποιότητα κατασκευής του προτύπου της Beaux Arts. Οσοσο θα αποτελέσει την κυρίαρχη στιλιστική έκφραση στις αρχές του 20ου αι.

Θεσσαλονίκη, 1912

Καβάλα, αρχές 20ου αι.

Μορφολογία – Ρυθμολογία, Θεωρία των Αρχιτεκτονικών Μορφών & Ρυθμών

Θεσσαλονίκη, Εμμιέτ Χαν, 1912

Θεσσαλονίκη, Τράπεζα Αθηνών, 1912

Μορφολογία – Ρυθμολογία, Θεωρία των Αρχιτεκτονικών Μορφών & Ρυθμών

Εκλεκτισμός στην Ελλάδα – αρχές 20 αι.

ΑΘΗΝΑ ΔΕΚΑΕΤΙΑ 1920

Μορφολογία – Ρυθμολογία, Θεωρία των Αρχιτεκτονικών Μορφών & Ρυθμών

Εκλεκτισμός στην Ελλάδα – αρχές 20 αι.

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ ΔΕΚΑΕΤΙΑ 1920

Μορφολογία – Ρυθμολογία, Θεωρία των Αρχιτεκτονικών Μορφών & Ρυθμών

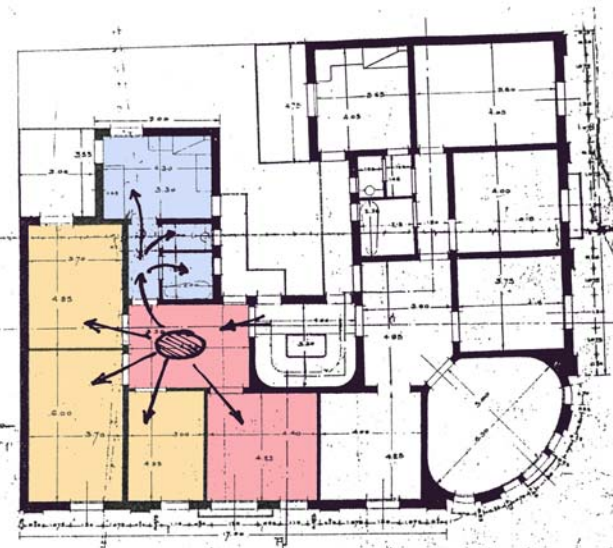
Επειδή ο εκλεκτισμός συμπίπτει
χρονικά με την μετάβαση από την μονοκατοικία
στα δεδομένα της συγκατοίκησης σε πολυώροφα
κτίρια κατοικίας θα εξετάσουμε την ανάπτυξη
αυτού του στυλ σε πολυώροφα κτίρια

Μορφολογία – Ρυθμολογία, Θεωρία των Αρχιτεκτονικών Μορφών & Ρυθμών

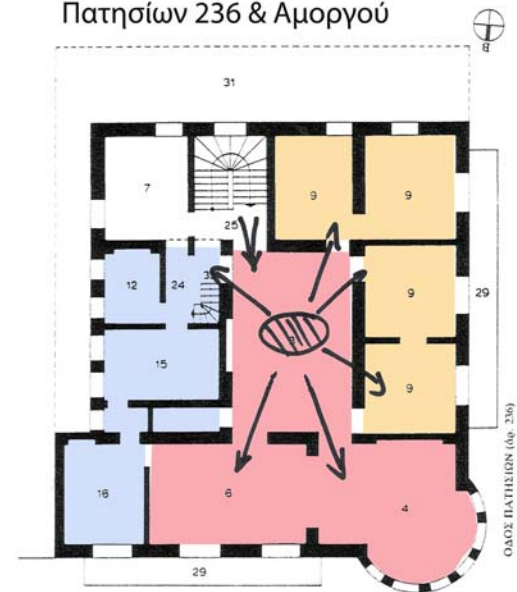
Τυπολογία – οργάνωση του χώρου

Η οργάνωση της κατοικίας στηρίζεται σε κεντρικό ευρύχωρο προθάλαμο μέσω του οποίου ενοποιούνται τα δωμάτια που παρατάσσονται γύρω του. Ο τύπος αυτός αποτελεί εξέλιξη του τρίμερους διαχωρισμού με τον κεντρικό επιμήκη προθάλαμο των αστικών μεγάρων του 19ου αι.

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ (1924)
Τσιμισκή 46 & Κ. Ντηλ

ΑΘΗΝΑ (1926)
Πατησίων 236 & Αμοργού

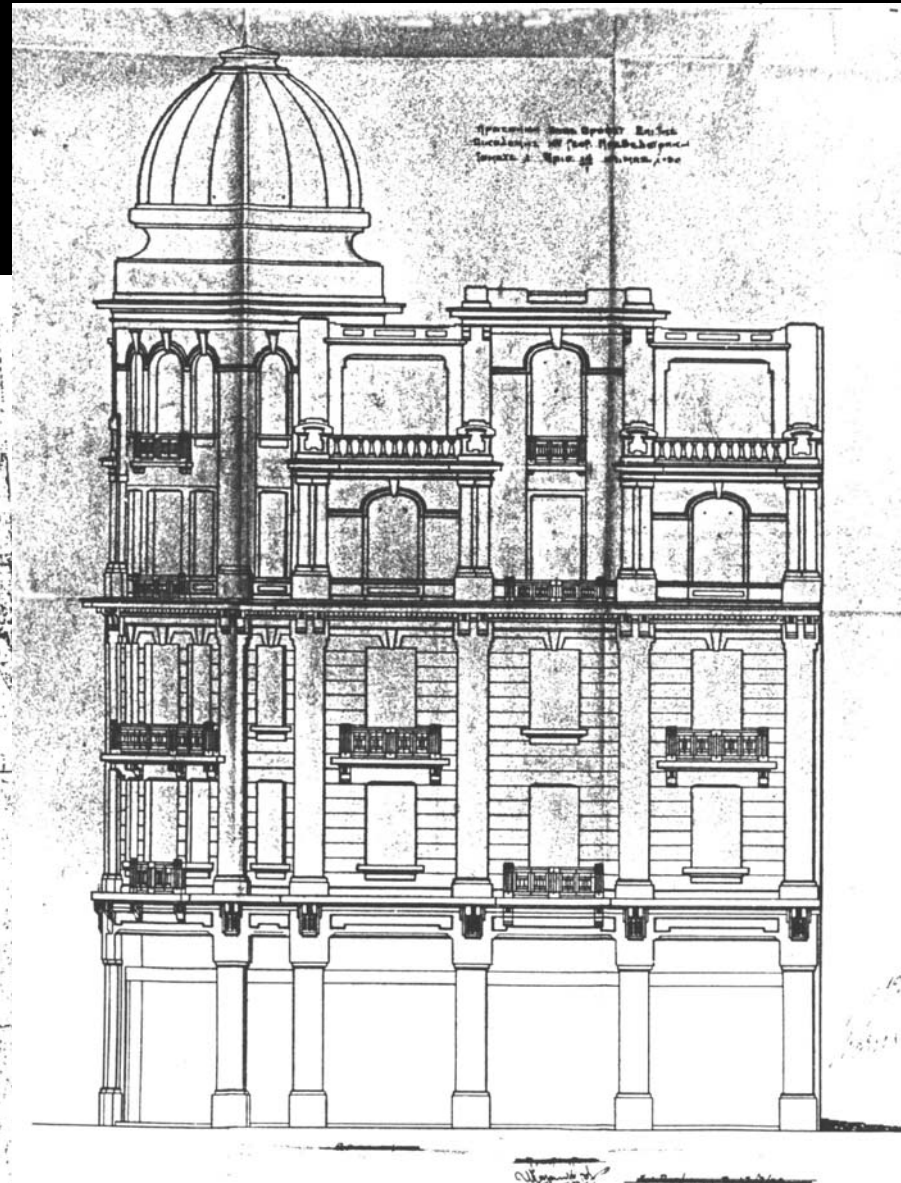
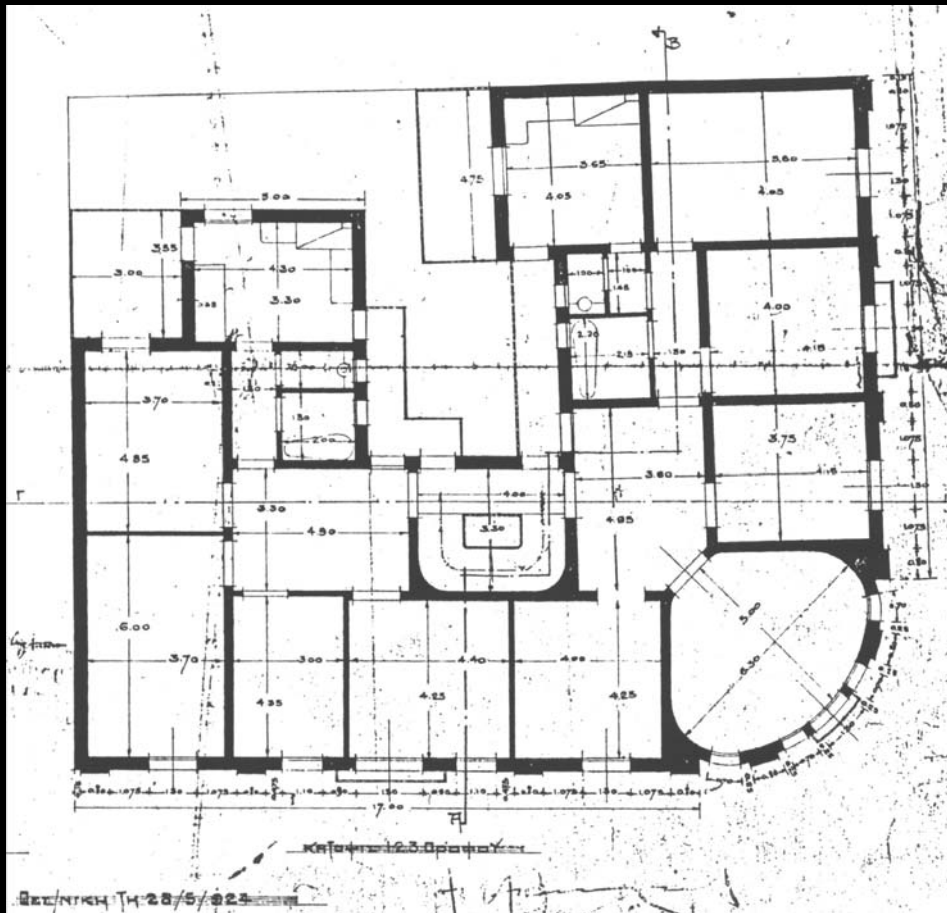

Μορφολογία – Ρυθμολογία, Θεωρία των Αρχιτεκτονικών Μορφών & Ρυθμών

- Ο εκλεκτικισμός διατηρεί τις αρχές οργάνωσης των όψεων των ιστορικών ρυθμών: συμμετρία, αξονικότητα, ρυθμική επαναληπτικότητα με μεγαλύτερη ελευθέρια στις μορφοπλαστικές διατυπώσεις αποδεσμευμένες από τους αυστηρούς κανόνες του νεοκλασικισμού.
- Τονισμός της κατακορυφότητας. Ανάδειξη του πρόσφατου κεκτημένου των πόλεων: του ύψους των κτιρίων

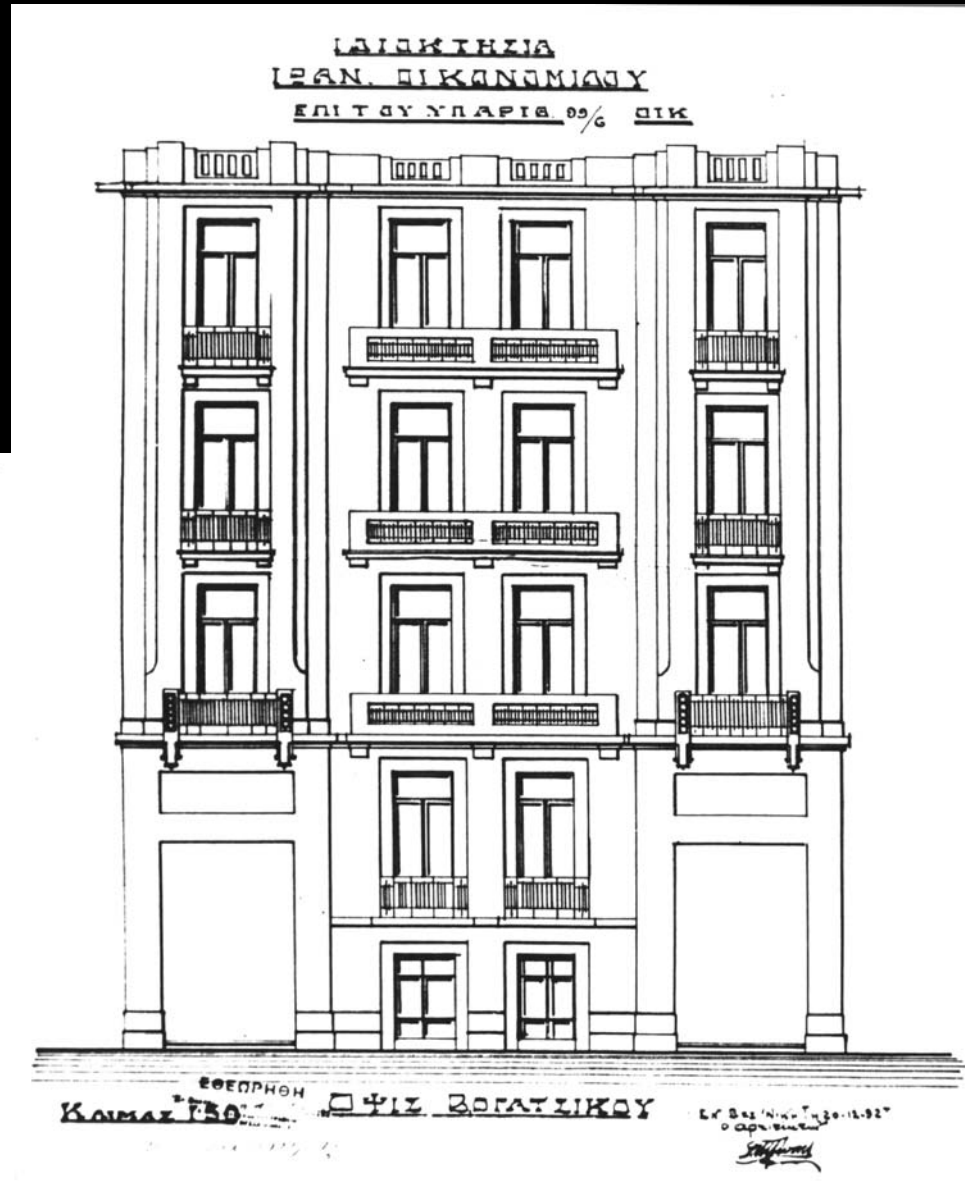
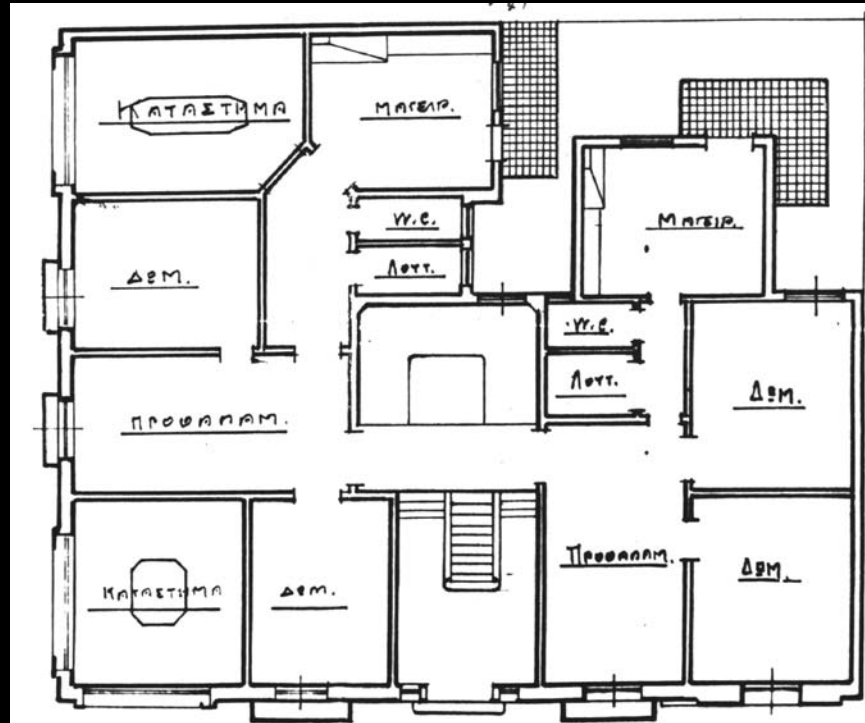
Μορφολογία – Ρυθμολογία, Θεωρία των Αρχιτεκτονικών Μορφών & Ρυθμών

Θεσσαλονίκη, 1924

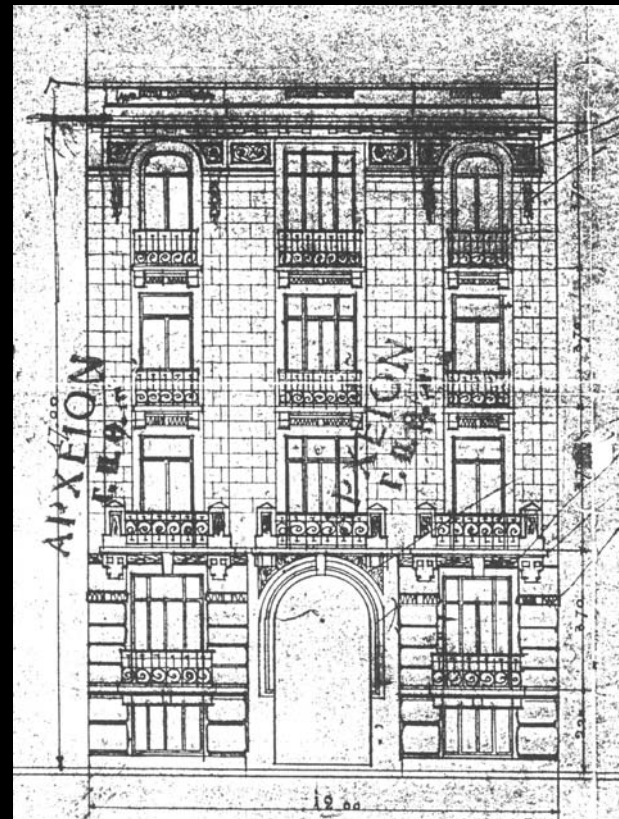
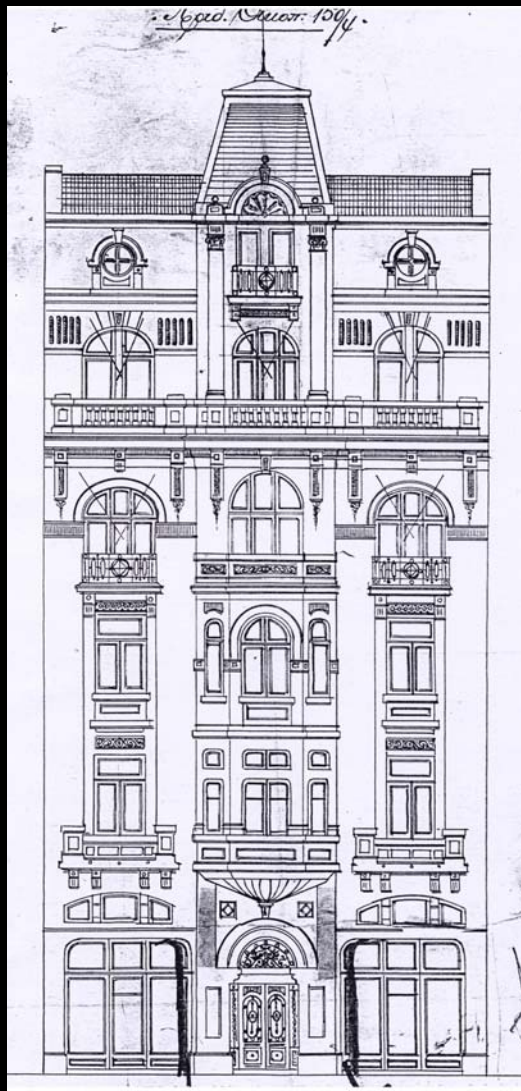
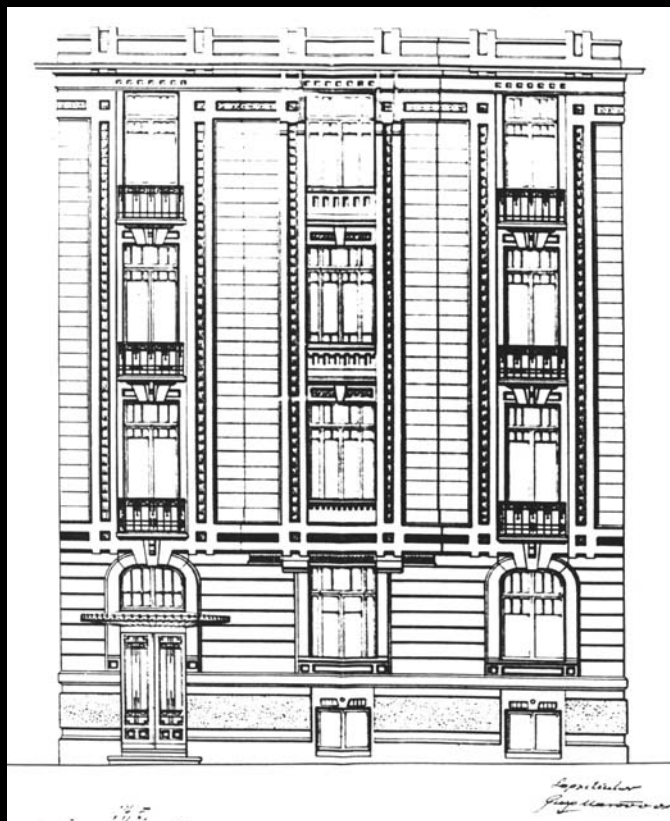
Μορφολογία – Ρυθμολογία, Θεωρία των Αρχιτεκτονικών Μορφών & Ρυθμών

Θεσσαλονίκη, 1927

Μορφολογία – Ρυθμολογία, Θεωρία των Αρχιτεκτονικών Μορφών & Ρυθμών

Θεσσαλονίκη, δεκ. 1920

Μορφολογία – Ρυθμολογία, Θεωρία των Αρχιτεκτονικών Μορφών & Ρυθμών

- Η μοντέρνα αρχιτεκτονική έρχεται στη συνέχεια να ανατρέψει τις μορφές του ιστορισμού χωρίς να απορρίπτει τις αρχές της κλασσικής σύνθεσης
- Περνάμε στην εποχή της εξατομίκευσης που η επανάληψη και η συμμετρία αποσταθεροποιούνται χωρίς αυτό να σημαίνει ότι τα σχήματα και οι γεωμετρίες δεν οργανώνονται με μια λογική αρμονικής σύνθεσης